

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE A
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 158/23**

mun. Chișinău

20 decembrie 2023

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Artur TONCOGLAZ, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în rezultatul efectuării controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința **dlui Nicolae GONȚA**, ex-consilier în cadrul Consiliului comunal Drăgușenii Noi, r-nul Hîncești, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX

A CONSTATAT:

La data de 20.09.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 8982, privind pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Nicolae GONȚA, ex-consilier în cadrul Consiliului comunal Drăgușenii Noi, r-nul Hîncești, manifestată prin participarea la luarea unei decizii în favoarea fiicei sale, XXXXX în cadrul unei ședințe ordinare din 14.12.2020, privind acordarea unui ajutor material în sumă de 3000 MDL și 5000 MDL.

În conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu, în aceeași zi, prin intermediul sistemului automatizat „e-Integritate”.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 31 și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, a fost emis procesul-verbal nr. 136/23 din 18.10.2023 prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Nicolae GONȚA, pe motivul existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Subsecvent, prin scrisoarea înregistrată cu nr. de ieșire 04-23/8208 din 18.10.2023 (recepționată la 27.10.2023 potrivit avizului de recepție DS8010607587AS), dl Nicolae GONȚA a fost informat despre inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter

În fapt, ținând cont de normele legale menționate *supra*, în scopul exercitării atribuțiilor de control și acumulării materialului probatoriu relevant, în temeiul art. 19 și 20 alin. (1) lit. b)-c) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a accesat Registrul informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației” (RSP) precum și a solicitat informații și documente necesare controlului.

Astfel, urmare a consultării RSP s-a confirmat legătura de rudenie tată - fiică dintre dl Nicolae GONȚA și dna XXXXX, ultima deținând calitatea de persoană apropiată pentru dl Nicolae GONȚA în sensul noțiunii definite la art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016)*.

Potrivit răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 27.10.2023 cu nr. 10757, se atestă că dl Nicolae GONȚA (IDNP XXXXX) a fost ales consilier în Consiliul comunal Drăgușenii Noi, r-nul Hîncești, mandatul fiindu-i validat prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 1 noiembrie 2019.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016, dl Nicolae GONȚA, deținând mandatul de consilier, a fost subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Ulterior, la data de 01.12.2023 în cadrul Autorității a fost înregistrat răspunsul nr. 12459 din partea Primăriei com. Drăgușenii Noi, r-nul Hîncești, însoțit de acte confirmative prezentate *infra*.

Astfel, potrivit extrasului din procesul-verbal nr. 6 din 14.12.2020 al Ședinței ordinare a Consiliului comunal Drăgușenii Noi, se atestă că dl Nicolae GONȚA împreună cu alți 7 consilieri ai Consiliului comunal Drăgușenii Noi, a votat ”pro” la luarea unei decizii ce o vizează pe fiica sa, XXXXX, în cadrul ședinței ordinare din 14.12.2020.

Subsecvent, potrivit Deciziei nr. 6/14 din 14.12.2020 cu privire la acordarea resurselor financiare din fondul de rezervă, dnei XXXXX i s-a acordat ajutor material în sumă de 3000 MDL din fondul de rezervă aprobat pentru anul 2020 și 5000 MDL din fondul de rezervă aprobat pentru anul 2021.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului:

În vederea respectării dreptului la apărare, dlui Nicolae GONȚA prin scrisoarea nr. 04-23/9901 din 04.12.2023 i s-a solicitat să prezinte punctul de vedere pe marginea cazului dat.

În consecință, la data de 13.12.2023 ultimul a prezentat o explicație, înregistrată cu nr. 13026, în care *a confirmat că a participat la luarea unei decizii în favoarea fiicei XXXXX în cadrul ședinței ordinare din 14.12.2020, privind acordarea ajutorului financiar pentru XXXXX.*

Totodată, dl Nicolae GONȚA a menționat că recunoaște faptul încălcării legii, din motiv că în acel moment, știind în ce situație gravă era fiica sa, nu și-a dat seama că se creează un conflict de interese și nu are dreptul să participe la vot la acea decizia.

Subsecvent ultimul a notat că votul lui nu era decisiv.

Aprecierea inspectorului de integritate:

În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit art. 2 al Legii nr. 133/2016 noțiunea de conflict de interese, interes personal și persoană apropiată sunt definite astfel:

conflict de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Succesiv, potrivit art. 12 alin. (3) al Legii nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin (5), informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (7) din aceeași lege statuează că [...] consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Nicolae GONȚA, i-a fost interzisă întreprinderea oricărei acțiuni în sensul luării unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, cu excepția abținerii.

Subsidiar, art. 14 alin. (4) al legii prenotate prevede că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

În context, art. 21 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 436/2006 *privind administrația publică locală* statuează că, consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

De nota că, potrivit art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Studiind materialele dosarului de control și cadrul legal pertinent ce reglementează regimul juridic al conflictelor de interese aplicabil alesului local, inspectorul de integritate conchide că, dl Nicolae GONȚA, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin:

- nedeclararea conflictului de interese real către Autoritate, contrar art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016;
- nesoluționarea conflictului de interese real apărut ca urmare a participării la luarea unei decizii în privința unei persoane apropiate, contrar art. 14 alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016;
- participarea la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, fapt prin care a admis consumarea conflictului de interese, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016.

În corespundere cu art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Prin prisma dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Consecutiv, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont

în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceeași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunilor sub formă de privare a persoanei de dreptul de a ocupa aceeași funcție electivă pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

În circumstanțele examinate ce vizează faptele admise de dl Nicolae GONȚA, se concluzionează că acesta a manifestat o vădită neglijență prin faptul că nu s-a abținut de la participarea la luarea unei decizii care vizează persoane ce îi sînt apropiate.

În context, reieșind din informația consultată din Sistemul Informațional „e-Integritate”, se atestă că, subiectul controlului nu a avut abateri similare anterior pe domeniul de competență al Autorității Naționale de Integritate, astfel, se reține caracterul unitar al abaterii.

Generalizând cele enunțate supra, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate nu atestă necesitatea de a aplica interdicția de a ocupa aceeași funcție electivă pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului, or, în circumstanțele de fapt și de drept expuse, măsura nominalizată nu este necesară, rezonabilă și nu este proporțională în raport cu scopul urmărit. Însă, pentru abaterea comisă, dl Nicolae GONȚA urmează a fi sancționat prin aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de Codul Contravențional al RM.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7 alin. (2) lit. a), art. 19 lit. g), art. 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Nicolae GONȚA, ex-consilier în cadrul Consiliului comunal Drăgușenii Noi, r-nul Hîncești, prin participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;
2. Se aduce la cunoștința dlui Nicolae GONȚA actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Artur TONCOGLAZ